

Краса України – Полісся

Біологічне та ландшафтне розмаїття території Рівненщини сприяє розвитку природно-заповідного фонду. Нині площа природно-заповідних територій становить 110044,6 га, або 5,49%. Загалом в області створено 304 природно-заповідні об'єкти. Найбільш збереженою частиною регіону є Полісся, і закономірно, що найбільший відсоток заповідності мають саме поліські райони: Рокитнівський - 13,90%, Зарічненський - 9,92%, Володимирецький - 9,86%, Дубровицький - 8,41% і Сарненський - 6,57%. У південних лісостепових він значно менший: Здолбунівський - 3,79%, Острозький - 3,39%. Найменший коефіцієнт у Демидівському - 0,18%, Корецькому - 0,44%, Млинівському - 0,67%, Рівненському - 0,90%, Гощанському - 1,04%.

Рівненський природний заповідник створили 3 квітня 1999 року з метою збереження лісо-болотних комплексів Українського Полісся з типовою та унікальною флорою й фауною, вивчення природних процесів і явищ, що відбуваються в них, розробки наукових засад охорони довкілля. Входить у нього чотири масиви: Білоозерський, Сомине, Сира Погоня та Переброди Володимирецького, Сарненського, Рокитнівського та Дубровицького районів, він є другим за величиною природним заповідником України - площа його становить 42,3 тис. га.

2002 року очолює Рівненський природний заповідник Василь Бачук. За його керівництва поліпшилася робота в усіх підрозділах, повністю відремонтували й викупили адміністративне приміщення, у кабінетах - новітня комп'ютерна техніка, тобто є всі умови для праці. Для охорони території придбали також автомобілі для гасіння пожеж, працівників забезпечили радіозв'язком, укомплектовується бібліотека, завершується створення музею природи. Отже, за цей короткий період зробили немало. За заслуги в розвитку галузі та з нагоди Дня працівника природно-заповідної справи Василя Бачука нагородили Почесною грамотою Міністерства екології та природних ресурсів України. Василь Анатолійович навчався спочатку в Березнівському лісовому технікумі, згодом закінчив Українську сільськогосподарську академію, де здобув спеціальність інженера лісового господарства. З 1982 працював помічником лісничого Дубровицького лісництва, інженером лісовідновлення, головним лісничим Дубровицького держлісгоспу.

Полісся - це унікальний природний комплекс з потужними рекреаційними ресурсами, які характеризуються мальовничими пейзажами, м'яким помірним кліматом, красивими річками й озерами. Але в такому райському для науковців куточку, де велике різноманіття флори й фауни, також є проблеми, які заважають працівникам лісництв у їхній безпосередній роботі. За словами головного лісничого Олега Овсійчука, охорона заповідника - нелегка справа, тому що завжди потрібно враховувати природні фактори і не тільки. «Одна з головних проблем, - продовжує пан Олег, - це фінансування. Держава виділяє дуже мало коштів. Так, на 2011 рік заплановано до 4,5 мільйона грн., з яких понад два - на оплату праці фахівців. У той же час більшість лісництв чекають реконструкції, потрібні місце для зберігання інвентарю, нове обладнання та інші речі, необхідні для охорони лісу».

Олег Овсійчук також зауважив, що збереження лісу залежить і від громадян. Головні порушення - це браконьєрство та перебування на території заповідника без відповідного дозволу. Є проблеми і з незаконною вирубкою дерев і виліском риби. Цьогоріч працівники охоронної служби виявили 8 фактів незаконної вирубки лісу, з яких три такі, що тягнуть за собою кримінальну відповідальність. Усе ж, незважаючи на брак коштів, наукові співробітники зберігають специфічний Поліський край. Нещодавно закінчили етап кільцювання чорного лелеки з метою вивчення

особливостей життєдіяльності, розмноження, шляхів міграції цього виду. Проект втілюють разом з Фондом «Сісопіа» (Ліхтенштейн), який займається охороною лелек.

Охорона природи - це головний біль тисяч науковців і простих людей, яким не байдужа краса Полісся. Заповідна справа - нелегка і дуже відповідальна, тому що потрібно докласти значних зусиль, щоб зберегти найцінніші ресурси краю.

Дмитро Спігченко